

Voorstel om iedereen te kunnen laten samenwerken: t.b.v. Burgeragendering Gemeenteraad UTRECHT

Burgeragendering leest u hier: <https://www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/initiatief-en-invloed/burgerinitiatief-en-burgeragendering/>

Dit is een nieuwe participatieve instrument gelanceerd door D66

Voorstel:

Dynamische burgerparticipatie in samenwerking met wijkraden

Wijkraden zijn van waarde voor wijken. In de huidige situatie overzien wijkraden de grotere context van de wijk ten opzichte van burgerparticipatie-projecten die projectmatig en op één onderwerp toegespitst zijn. Anders dan de wijkraad als een adviesorgaan te zien, is het idee om de wijkraad 3.0 als een dynamische raad te zien die de gemeente en bewoners faciliteert en zich dienstbaar opstelt naar deze partijen.

Faciliterend en dienstbaar

De wijkraad 3.0 zet zich proactief in om projecten met bewoners te initiëren, vorm te geven en levensvatbaar te maken. Door een faciliterende rol op zich te nemen, zitten zij dichterbij het proces en kunnen zij bewoners actief helpen om hun project van de grond te krijgen. Zo kan de wijkraad 3.0 bewoners met een project in de opstartfase doorverwijzen naar de juiste personen in het gemeentehuis, begeleiden bij het indienen van bepaalde subsidies, bewoners in contact brengen met soortgelijke projecten in andere wijken om van elkaar te leren, etc. Door de contacten die de wijkraad 3.0 heeft met enerzijds de wijkregisseur en andere betrokkenen vanuit de gemeente en anderzijds de bewoners kunnen zij gemakkelijker mensen aan de juiste partners koppelen om zo projecten verder te helpen.

Projecten vormgeven en initiëren

Een wijkraad heeft kennis over (de geschiedenis van) de wijk, het gemeentelijk beleid en wat er speelt in de andere wijkraden. Deze kennis kan ingezet worden om projecten in de wijk vorm te geven en/of te initiëren met bewoners. Dit is waardevol, omdat op deze wijze bij de aanvang van een project de kennis vanuit de wijkraad gecombineerd wordt met de specifieke kennis en behoefte vanuit de bewoners. Door gezamenlijk het project vorm te geven, kunnen bepaalde opstartproblemen voorkomen worden en kunnen op voorhand lessen geleerd worden van eventuele soortgelijke projecten in andere wijken. Ook ontstaat op deze wijze een meer integrale aanpak voor burgerparticipatie-projecten in de wijk.

Naast dat bewoners met een idee bij de wijkraad kunnen aankloppen om het vanuit daar vorm te geven tot volwaardig project, kan de wijkraad zelf ook projecten initiëren. Door hun wijk-brede blikveld weten zij welke thema's spelen en aangepakt kunnen worden. In dit geval kunnen zij bewoners uitnodigen om dit idee te co-creëren tot een (integraal)

burgerparticipatie-project, waarna een projectgroep (binnen of buiten de wijkraad) zich inzet voor de uitvoering ervan.

Sustainable development goals als richtsnoer

Door verschillende ontwikkelingen binnen de (lokale) overheid zoeken gemeenten naar wegen om bewoners (en bedrijven) meer en effectiever te laten participeren. Met de omgevingswet in aantocht speelt een goede inrichting van de participatie een sleutelrol bij het realiseren van ontwikkelingen.

Een andere ontwikkeling waar participatie onmisbaar is, zijn de sustainable development goals (SDG's). Deze 17 werelddoelen, opgesteld door de Verenigde Naties, kunnen gezien worden als richtsnoer om (bewoners-)projecten op vorm te geven en te initiëren. Het grote voordeel is dat zij ijkpunt zijn voor vergelijkbare ontwikkelingen in andere buurten, wijken en gemeenten. Daarmee is een instrument voorhanden waarmee geleerd kan worden van eerdere toepassingen.

Co-lumbus treedt op als facilitator en regisseur die gemeenten en private partijen helpt bij het vertalen van de mondiale SDG's naar lokale (maatwerk) doelen. Wij doen dit door het betrekken van alle stakeholders, ook unusual suspects, bij de co-creatie van ideeën.

Wij ambiëren een actieve rol bij de totstandkoming van onverwachte en vernieuwende oplossingen, waarbij de multi-level samenwerking tussen participerende burgers, wijkraden als de gemeente Utrecht een interessante pilot kan zijn. En dat zowel procedureel als inhoudelijk.

Communicatie, bereik in de doelgroep en framing zijn essentiële onderdelen die bijdragen aan de mate van succes. Vandaar dat de opvolging na het co-creëren van oplossingen ook door ons wordt geadviseerd en uitgevoerd. Kernbegrippen daarbij zijn sociale marketing, nudging en gedragsverandering op langere termijn.

De gemeente Utrecht heeft als een van de 60 Global Goals gemeenten de SDG's omarmt. Deze 17 doelen bieden mooie handvatten voor een wijkraad om de thema's te benoemen waar zij projecten voor kunnen initiëren.

Samenwerking tussen wijkraden

Iedere wijk heeft eigen uitdagingen en behoeften. Dit betekent echter niet dat een samenwerking tussen verschillende wijkraden niet mogelijk is. Vooruitkijkend naar de omgevingswet wordt deze samenwerking, vooral in de grensgebieden tussen de verschillende wijken steeds belangrijker en relevanter. Daarnaast wordt door de veranderende rol van de wijkraad samenwerking makkelijker en herkenbaarder. Door de SDG's als uitgangspunt te nemen, ontstaat een Utrecht breed doel dat wijk overstijgend is. Wijkraden kunnen van elkaar leren en projecten adapteren naar de behoeften van hun eigen wijk. Op deze wijze hoeft het wiel niet opnieuw uitgevonden te worden, maar kan een project sneller uitgevoerd worden en opgeschaald naar meerdere wijken.

De SDG's bieden tevens handvatten om proactief de samenwerking met andere wijkraden op te zoeken. Als een burgerparticipatie-project binnen een wijk zich aandient, kan de wijkraad deze onder een overstijgende SDG plaatsen en dit proactief stadsbreed initiëren bij andere wijkraden. De wijkraden kunnen het project adapteren naar de mogelijkheden en situatie binnen hun eigen wijk. Op deze wijze ontstaat een groot draagvlak voor een bepaald thema en kan op stadsniveau het gemeentelijk beleid effectiever toegepast worden.

Operationaliseren en communiceren

Om de SDG's te kunnen omarmen als wijkraad is het van belang dat zij handvatten krijgen om dit te operationaliseren en communiceren. Voor de operationalisering is het belangrijk dat de mondiale doelen vertaald worden naar lokaalniveau en zelfs wijkniveau. De methodiek van service design* biedt hier passende werkvormen voor.

Om draagvlak onder de buurtbewoners te krijgen en verbinding te vinden met en tussen de buurtbewoners is communicatie essentieel. Niet iedere doelgroep binnen een wijk voelt zich door dezelfde boodschap aangesproken. Binnen iedere wijk zijn zogeheten "silent groepen" die niet bereikt worden of die zich niet gehoord voelen. Om buurtbewoners van verschillende (culturele) achtergronden te bereiken is het van belang om de communicatie af te stellen op de diverse behoeften. Hiervoor is het belangrijk om in gesprek te gaan met afgevaardigden van verschillende doelgroepen binnen de wijk om elkaars behoeften beter te begrijpen om een beter passende boodschap te kunnen communiceren en zo ambassadeurs binnen deze groepen te krijgen.

* Service design is een methodiek waar onverwachte oplossingen gezocht worden voor complexe vraagstukken. Dit vanuit een integrale benadering, waarbij naar de gehele omgeving wordt gekeken en vanuit de eindgebruiker wordt geredeneerd. Binnen het proces is een grote rol weggelegd voor de invalshoeken van verschillende stakeholders.

Dynamisch en flexibel

De wijkraad 3.0 maakt de weg vrij voor dynamische burgerparticipatie-projecten. Door een proactieve, faciliterende rol aan te nemen ontstaat meer samenhang tussen burgerparticipatie-projecten binnen en tussen de wijken en kunnen projecten sneller gerealiseerd worden. Deze rol betekent tevens dat een wijkraad flexibeler te werk kan gaan. Ze kunnen proactief op zoek gaan naar ideeën voor projecten en bewoners al in een eerdere fase ondersteunen.